

Eija Timonen ja Maileena Kurkinen (kuv.):

Eläinten hovissa – Tarinoita suomalaisten eläinten synnystä ja elämästä (SKS 2000)

Kuinka karhu sai häntänsä? Miksi kuu näyttää täplikkäältä? Kuka teki muurahaisesta ahkeran, ja milloin prinsessasta tuli sammakko? Hurmaava *Eläinten hovissa* vie muinaisten tarujen poluille. Teoksesta löytyy lukuisia suomalaisesta kansanperinteestä tuttuja tarinoita, jotka lumoavat lukijansa yhä uudelleen.

Kenelle? Lyhyehköt tarinat ja kaunis kuvitus ovat parhaimmillaan päiväkotiin ja alakouluun. Kirjaa voi hyvin käyttää syntytarinoiden käsittelyssä myös yläkoulussa tai toisella asteella.

KUINKA KAIKKI SAI ALKUNSA?

Harppoessaan jättiläinen nauroi makeasti sillä se kantoi sylissään suurta kulta-aarretta. Sillä oli kova kiire ehtiä kotiin kultarahoja laskemaan. Yhtäkkiä se kompastui ja rojalti mahalleen kalliolle. Samalla kaikki kolikot sen sylistä karkasivat ympäri taivaankantta. Jättiläiselle ei jäänyt kotiin vietäväksi kuin muutama vaivainen ropo. Yksi jättiläisen kultarahoista loistaa nyt aurinkona taivaalla, toinen kumottaa kuuna ja kaikista kauimmaksi singahtaneet rahat tuikkivat yötaivaalla tähtinä. (s. 6–7.)

Syntytarinat kertovat, kuinka maailma luotiin. Mitä oli aivan ensimmäiseksi, mistä kaikki sai alkunsa, miten syntyivät taivaankappaleet, meret ja metsät? Kirjoita maailmansynty uusiksi. Kuvaile mahdollisimman tarkasti, missä järjestyksessä asiat, eläimet, ihmiset ja muut oliot tai esineet maan päälle ilmestyivät.

KURKISTUKSIA KUUHUN

Ukko kapusi tervapytty kädessä ja eukko perässä pensseli kourassa tikapuita pitkin ylös taivaaseen. Matka oli pitkä. Eukon hame lepatti öisessä tulessa ja maa kutistui pieneksi palloksi heidän allaan. (s. 9.)

Akka ja Ukko matkustavat kuuhun tikapuita pitkin kapuamalla. Keksi kummallinen kulkuneuvo, jolla matkustat mielikuvitusmatkalle kuuhun, tähtiin tai toisille planeetoille. Miten matkasi alkaa? Lähdetkö matkaan yksin vai ystävän kanssa? Miltä perillä näyttää, tuntuu ja tuoksuu? Kirjoita pieni matkakertomus retkestäsi.

ELÄINTEN SYNTY

– Ihmiset sanovat minun olevan ihmisen alkuperää. Väittävät, että toinen puoli minusta on ihmistä ja toinen puoli käärmeen sukua. Etuosa on ihmisestä ja häntä käärmeestä. Jos katselette tarkasti, eivätkö käteni ole kuin ihmisellä ja häntäni kuin käärmeellä? (s. 42–43.)

Sisiliskolla on ihmisen kädet. Häntänsä se sai käärmeeltä toimittuaan tälle lapsenvahtina. Sisiliskoa onkin aiemmin kutsuttu Sisar-Liisaksi. Monilla eläimillä on kaksiosainen nimi, kenties se kertoo jotain niiden synnystä. Mitenhän ovat syntyneet lohikäärme, kultakala, heinäsiirkka, harmaakarhu, papukaija tai pallokala? Kirjoita yhden eläimen syntytarina.